

71

127794

**המכללה האקדמית נתניה
ביה"ס למשפטים**

**משפט חוקתי
ד"ר שוקי שגב
תשס"ו, מועד ב'**

הוראות:

- א. משך הבחינה שלוש שעות. לא תינתן כל הארכת זמן. נא תכננו את מסגרת הזמן שלכם בהתאם.
- ב. ספרים סגורים.
- ג. יש לכתוב את התשובות על צידו האחד של הדף.
- ד. הקדישו מחשבה לתשובה לפני שתתחילו לכתוב אותה והשתמשו באסמכתאות.
- ה. כתיבה מעבר למקום המוקצב לא תיבדק.
- ו. בהצלחה!

ענו על שלוש השאלות הבאות (15 נק' לשאלה – מקסימום שני עמודים לשאלה)

1. בוויכוח סוער שניהלו ביניהם מיכל ולביא, שני סטודנטים מצטיינים בשנה א' בביה"ס למשפטים במכללה האקדמית נתניה, טענה מיכל כי דעת השופט ברק בעניין לאור היא ציון דרך במשפט החוקתי הישראלי והשלכותיה חסרות תקדים. לביא, לעומתה, טען כי דעת השופט ברק בטעות יסודה וכי חשיבותה מינורית. הסבירו את עמדתם של מיכל ולביא וחוו דעתכם.

2. יש הטוענים כי שורשי המהפכה החוקתית וההגנה החוקתית על זכויות האדם והאזרח היום נטועים בפסקי הדין המהפכניים של בית המשפט העליון בעשור הראשון לקיומה של מדינת ישראל. חוו דעתכם.

3. האם לישראל יש חוקה? הסבירו, הדגימו וחוו דעתכם בקצרה.

4. בארו את ארבעת המושגים הבאים (2.5 נק' למושג - מקסימום שש שורות למושג)

1. פורמאליזם במשפט החוקתי.
2. פס"ד דרד סקוט ופס"ד לוקנר.
3. דעת השופט ברק בעניין רסלר בנושא השפיטות.
4. כבוד האדם.

5. שאלת כנס/קריאה עצמית (מסלול 1 עונה על שאלת קריאה עצמית, מסלול 2 עונה על שאלת

כנס) (5 נק' לשאלה – מקסימום עשר שורות)

- מסלול מס' 1: מהי עמדתו של ד"ר מונדלק באשר להכרה משפטית בזכויות חברתיות?
- מסלול מס' 2: מהי עמדתו של פרופ' אסא כשר ביחס לפרקטיקה המכונה סיכול ממוקד?

6. אירוע (40 נק' - מקסימום שני עמודים)

לאחר הלחימה בצפון ולאור הנסיבות והצרכים הביטחוניים העולים מהעימות עם ארגון החיזבאללה, חוקקה הכנסת ביום 1.9.06 את חוק כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים (תיקון), תשס"ו – 2006 (להלן: החוק המתקן). החוק המתקן ביטל את הביקורת השיפוטית שהייתה קבועה בסעיף 5 לחוק המקורי וצמצם את זכותו של הכלוא להיפגש עם עורך דין או עם בני משפחתו כקבוע בסעיף 6 לחוק המקורי. החוק בנוסחו החדש קובע בין היתר:

1. מטרה: חוק זה נועד להסדיר את כליאתם של לוחמים בלתי חוקיים, אשר אינם זכאים למעמד של שבויי מלחמה.

2. הגדרות: בחוק זה - "הרמטכ"ל" - ראש המטה הכללי של צבא הגנה לישראל; "לוחם בלתי חוקי" - אדם שנטל חלק בפעולות איבה נגד מדינת ישראל, בין במישרין ובין בעקיפין, או נמנה עם כוח המבצע פעולות איבה נגד מדינת ישראל שלא מתקיימים לגביו התנאים המקנים מעמד של שבוי מלחמה במשפט הבין-לאומי ההומניטרי...; "כלוא" - מי שמוחזק מכוח צו שהוציא הרמטכ"ל לפי הוראות חוק זה.

3. כליאת לוחם בלתי חוקי: (א) היה לרמטכ"ל יסוד סביר להניח כי אדם המוחזק בידי רשויות המדינה הוא לוחם בלתי חוקי, וכי שחרורו יפגע בביטחון המדינה, רשאי הוא להוציא צו בחתימת ידו, המורה על כליאתו במקום שיקבע (להלן - צו כליאה); צו כליאה יכול את הטעמים לכליאה וזאת בלי לפגוע בצורכי ביטחון המדינה.
(ב) צו כליאה יכול שיינתן שלא במעמד האדם המוחזק בידי רשויות המדינה.
(ג) ...

4. ביקורת פיקודית

סבר הרמטכ"ל, בכל עת לאחר מתן צו הכליאה, כי לא מתקיימים התנאים הקבועים בסעיף 3(א), או שישנם טעמים מיוחדים המצדיקים את שחרורו של הכלוא, יורה על ביטול צו הכליאה.

5. ביקורת שיפוטית (תיקון תשס"ו)

-- מבוטל --

6. זכות הכלוא להיפגש עם עורך דין ובני משפחה (תיקון תשס"ו)

(א) הכלוא רשאי להיפגש עם עורך דין ובני משפחתו במועד המוקדם האפשרי שבו ניתן לקיים את הפגישה בלי לפגוע בצורכי ביטחון המדינה.
(ב) רשאי הרמטכ"ל להוציא צו בחתימת ידו המונע מכלוא להיפגש עם עורך דין ובני משפחה אם יש לו יסוד להניח: (I) הכלוא נמנה עם כוח המבצע פעולות איבה נגד מדינת ישראל; וכן (II) הכלוא נמנה עם כוח המחזיק בשבויי צה"ל והמונע מהם ביקורים הומניטריים.

א. מהי חוות דעתכם לגבי חוקתיות החוק.

ב. באילו דרכים ניתן לתקן את החוק, אם בכלל, על מנת שישרוד את ביקורת בג"ץ?

בהצלחה!!!

